

Záróvizsgatételek
SZAKMÓDSZERTAN
(Érvényes: 2024 júniusától)

1.

Drámapedagógiai, színházpedagógiai, színházi nevelés

Definiálja a drámapedagógia fogalmát e három (rokon) tevékenységi terület ismeretében! Mutasson be egy példát azok közoktatásban történő adaptálhatóságára!

Irodalom (téma)

- Kaposi László: Mi a dráma és mi nem az? Dráma és színház, in Lipták Ildikó et.al. (szerk.): *Tanítási dráma. Drámapedagógia a hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésének szolgálatában. Segédlet tanfolyami hallgatók számára*, Budapest, Education, 2008, 2-28, <https://docplayer.hu/260579-Tanitasi-drama-drapedagogia-a-hatranynos-helyzetu-tanulok-integralt-nevelesenek-szolgalataban-segedlet-tanfolyami-hallgatok-szamara.html>
- Neudold Júlia: Művészetközvetítés közsínházakban. A színházpedagógiai útjai és jelentősége, *Színház*, 2017/11, <https://szinhaz.net/2017/12/29/neudold-julia-muveszetkozvetites-koszinhazakban/>
- Cziboly Ádám (szerk.): *Színházi nevelési és színházpedagógiai kézikönyv*. Budapest, InSite, 2017, 156-159, <https://www.szhazineveles.hu/tudastar/cziboly-szerk-2017-szhhazi-nevelesi-es-szhazpedagogiai-kezikonyv/>

Diszkográfia (példa)

- Kerekasztal Színházi Nevelési Központ: *Fehérlófia (Sárkányok ellen)*, 1992, <https://www.youtube.com/watch?v=EhIjxPut24k>

Irodalom (adaptáció, tervezés)

- *Dráma és színház. Tankönyv 10-14 éveseknek*, Bp., OH, 2022, <https://www.tankonyvkatalogus.hu/site/kiadvany/OH-DSZ58TA>
- Gyakorlatok, játékok, in. *Dráma és színház. Tankönyv 15-18 éveseknek*, Bp., OH, 2022, 121-151, <https://www.tankonyvkatalogus.hu/site/kiadvany/OH-DSZ912TA>
- Eck Júlia: *Drámajáték a középiskolai irodalomórán*, Budapest, Protea, 2015, https://library.hungaricana.hu/hu/view/SZAK_SZIN_SK_2000_EckJulia/?pg=0&layout=s

2.

Részvételi színházi formák, színházi nevelési műfajok

Mutasson be egy részvételi színházi formát! Egy példán jelezze annak közoktatásban történő adaptálhatóságát!

Irodalom (téma)

- Cziboly Ádám (szerk.): *Színházi nevelési és színházpedagógiai kézikönyv*. Budapest, InSite, 2017, 158-166, <https://www.szhazineveles.hu/tudastar/cziboly-szerk-2017-szhhazi-nevelesi-es-szhazpedagogiai-kezikonyv/>
- Boal, Augusto: A fórum színház kezdeti formái, ford. Hunyady Réka, in Udvarhelyi Éva Tessza (szerk.): *A felszabadítás pedagógiája. A kritikai pedagógia elmélete és gyakorlata*, Budapest, Közélet Iskolája, 2022, 331-342, <https://kozeletiskolaja.hu/wp-content/uploads/2023/01/KIA-kritped-online-1.pdf>

Diszkográfia (példa)

- fórumszínház:
<https://szinhaz.hu/2012/07/28/torvenyhozoi-szhaz-kozossegi-parbeszed-a-banki-tonal-vitaszhaz/>
https://www.youtube.com/watch?v=nS8_kxIRwBU&list=PLtb84JPPQRU8Lzz6pSO_u-JHZUAUWMCCP

- TIE: Kerekasztal Színház, In Site Drama: *Az óriás ölelése*, 2016.
<https://www.youtube.com/watch?v=8rLjUeY4zRM>

Irodalom (adaptáció, tervezés)

- *Dráma és színház. Tankönyv 10-14 éveseknek*, Bp., OH, 2022.,
<https://www.tankonyvkatalogus.hu/site/kiadvany/OH-DSZ58TA>
- *Dráma és színház. Tankönyv 15-18 éveseknek*, Bp., OH, 2022.,
<https://www.tankonyvkatalogus.hu/site/kiadvany/OH-DSZ912TA>
- Eck Júlia: *Drámajáték a középiskolai irodalomórán*, Budapest, Protea, 2015.,
https://library.hungaricana.hu/hu/view/SZAK_SZIN_SK_2000_EckJulia/?pg=0&layout=s

3.

A dramatikus formák Gavin Bolton-i rendszerezése

Mutassa be a boltoni rendszer elméleti előfeltevéseit, típusait, majd jelezze a különböző formák alkalmazási lehetőségeit a közoktatásban!

Irodalom (téma)

- Bolton, Gavin: *A tanítási dráma elmélete*, ford. Szauder Erik, Budapest, Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1993.
- Bolton, Gavin: Az oktatási dráma és a TIE összehasonlítása, ford., Szauder Erik, *Drámapedagógiai Magazin*, 10. évf., 2000/2, Melléklet.
- Bolton, Gavin: *Színház mind!*, ford. Bethlenfalvy Ádám, in Takács Gábor (szerk.): *Színház minden? Három tanulmány színházról és nevelésről*, Budapest, Káva Kulturális Műhely, 2021, 8-20,
<https://kavaszinhaz.hu/szinhaz-minden-harom-tanulmany/> (Letöltés: 2022. március 19.)

Irodalom (adaptáció, tervezés)

- Kaposi László (szerk.): *Drámafoglalkozások*, Budapest, II. Kerületi Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft., 2013.
- Bethlenfalvy Ádám: *Dráma a tanteremben. Történetek cselekvő feldolgozása*, Budapest, KRE-L'Harmattan Kiadó (Károli-könyvek), 2020.

4.

A dramatikus munkaformák Jonothan Neelands-i rendszerezése

Mutassa be az ún. konvenciók neelandsi rendszerének elméleti előfeltevéseit, típusait, majd jelezze két munkaforma alkalmazási lehetőségeit a közoktatásban!

Irodalom

- Neelands, Jonothan: Konvenciók, ford. Szauder Erik, in Kaposi László (szerk.) *Drámapedagógiai olvasókönyv*, II. Kerületi Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft., 2013, 126-164.

Diszkográfia (példa)

- Drámaóra: Takács Gábor: *Salem*, 2005, https://www.youtube.com/watch?v=Xp_WtdS3v_A

5.

A dráma- és színházismeret tanár játéktára

Mutassa be a drámapedagógiai gyakorlatban alkalmazott játékok osztályozásának lehetséges szempontjait, majd mutasson be egy önállóan tervezett játéksort (reflektáljon az összeállítás elvi alapvetéseire és a játékvezető helyzetére)!

Irodalom (téma)

- Gabnai Katalin: *Drámajátékok*, Budapest, Helikon, 2015.

Irodalom (adaptáció, tervezés)

- Kaposi László (szerk.): *Játékönyv*. Budapest, Marczibányi Téri Művelődési Központ, 2013.
- Lannert Keresztély István: *Bevezetés a drámapedagógiába. Elmélet és gyakorlat*. Budapest, KRE-L'Harmattan, 2020. 7-71.

6.

A tanítási dráma (DIE) lehetőségei az oktatásban és a nevelésben

Definiálja a tanítási dráma fogalmát, majd mutassa be *Drámapedagógia Magazin* számaiban publikált drámaórák egyikét (<https://drama.hu/2021/04/dramapedagogiai-magazin-az-1991-tol-megjelent-szamok-tartalomjegyzeke-letoltese/>) (Reflektáljon az összeállítás elvi alapvetéseire, a tanári szerepbe lépés módjára és az adaptáció lehetőségeire!)

Irodalom (téma)

- Bethlenfalvy Ádám: *Dráma a tanteremben. Történetek cselekvő feldolgozása*, Budapest, KRE-L'Harmattan Kiadó (Károli-könyvek), 2020. 23-53. (<https://openaccess.hu/node/15172/metadata>)
- Neelands, Jonothan: *Dráma a tanulás szolgálatában*, ford. Szauder Erik, Budapest, MDT – Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1994

Irodalom (adaptáció, tervezés)

- Bethlenfalvy Ádám: *Dráma a tanteremben. Történetek cselekvő feldolgozása*, Budapest, KRE-L'Harmattan Kiadó (Károli-könyvek), 2020. 61-85. (<https://openaccess.hu/node/15172/metadata>)

Diszkográfia (példa)

- Lipták Ildikó: <https://youtu.be/HBQTZPcygPE?si=7BB0-obnfa84FvtP>
- InSite Democracy through Drama Summer School - Angol nyelvű –2019 playlist: https://www.youtube.com/watch?v=FlemSYHBdmY&list=PLyTORC6pWlfuaPngMnF9p0gL YU4Rc_2ly

7.

Dráma a nevelés szolgálatában, a közoktatás tartalmi szabályozóiban

Mutassa be a NAT és a kerettantervek változásait a drámapedagógia tantárgyi tartalmának megjelenése szempontjából! Jelezze a drámapedagógia integrálásának lehetőségeit és gyakorlatát a köznevelés tantárgyaiba!

Irodalom

- Eck Júlia, Golden Dániel, Kaposi László: *Útmutató a dráma és színház tantárgy tanításához a 2020-ban kiadott Nemzeti Alaptanterv és kerettantervek alapján*, 2020, <https://www.oktatas2030.hu/wp-content/uploads/2020/10/utmutato-a-drama-es-szinhaz-tantargy-tanitasahoz.pdf>
- Pálffy Erika (Belügyminisztérium): *Tartalomfejlesztési feladatok, tartalomszabályozó eszközök a hazai gyakorlatban (nemzetközi kitekintéssel)*, PPT – belső használatra

8.

A dráma- és színházismeret tanár mint műsorszerkesztő

Mutassa be egy konkrét – akár saját – példán is a színpadi (ünnepi) műsorok összeállításának, diákszínjátész előadások rendezésének drámapedagógiai alapjait: a felkészülés, felkészítés, érzelmi és technikai szempontjai; közös dramatizálás, szerkesztett játék, élet-játék; társművészetek beépítése a produkcióba stb.!

Irodalom (téma)

- Körömi Gábor, Somfai Barbara: *Ünnep az iskolában – közösségi élmény és alkotás*, in Golden Dániel (szerk.): *A színjáték pedagógiája*, Budapest, SZFE, 2019, 88-140, https://archiv.szfe.hu/wp-content/uploads/2020/12/EFOP-3_online.pdf
- Golden Dániel, Pap Gábor: *A színjáték helye a drámapedagógia és a köznevelés rendszerében*, in Eck Júlia, Kaposi József, Trencsényi László (szerk.): *Dráma – pedagógia – színház – nevelés. Szöveggyűjtemény középhaladóknak*, Budapest, OFI, 2016, 199-214, https://www.magyarhaz.ch/images/2020D%C3%B3ra/magyar%20nyelv/dramapedagogia_online.pdf

Diszkográfia (példa): <https://www.youtube.com/@DRAMAPEDAGOGIA/videos>

Irodalom (adaptáció, tervezés)

- Körömi Gábor: *Örkényeskedünk*, *Drámapedagógiai Magazin*, 2019/4, 10-15, https://epa.oszk.hu/03100/03124/00094/pdf/EPA03124_dpm_2019_04_10-15.pdf

9.

A dráma- és színházismeret tanár mint projektvezető

Mutassa be egy konkrét (akár saját) példán a dráma- és színházismeret tanár által vezetett projektek, témahetek, témnapok, osztályfőnöki tematikus óratervezet sajátosságait!

Irodalom (téma)

- Tóth Miklós, Kertész Luca: A színjátékos foglalkozások módszertana, in Golden Dániel (szerk.): *A színjáték pedagógiája*, Budapest, SZFE, 2019, 12-85, https://archiv.szfe.hu/wp-content/uploads/2020/12/EFOP-3_online.pdf
- Tóth Zsuzsanna: Drámapedagógia az iskolán kívül, in Eck Júlia, Kaposi József, Trencsényi László (szerk.): *Dráma – pedagógia – színház – nevelés. Szöveggyűjtemény középhaladóknak*. Budapest, OFI, 2016. 114-142, https://www.magyarhaz.ch/images/2020D%C3%B3ra/magyar%20nyelv/dramapedagogia_online.pdf

Irodalom (adaptáció, tervezés)

- Kiss Gabriella: A „Koldusopera-ügy”. Projektpedagógiai tapasztalatok a diákszínjátszás paradoxonáról, *Drámapedagógiai Magazin*, 2019/3, 10-20, http://epa.niif.hu/03100/03124/00093/pdf/EPA03124_dpm_2019_03_10-20.pdf

10.

A drámapedagógus mint színházismeret tanár

Mutassa be egy konkrét dráma- vagy színház történeti korszak, alkotó, probléma alkalmazott drámapedagógiai feldolgozásának menetét!

Irodalom

- Színház- és drámatörténet, Kitekintés, in *Dráma és színház. Tankönyv 15-18 éveseknek*, Bp., OH, 2022, 19-119, <https://www.tankonyvkatalogus.hu/site/kiadvany/OH-DSZ912TA>
- Eck Júlia: *Drámajáték a középiskolai irodalomórán*, Budapest, Protea, 2015, https://library.hungaricana.hu/hu/view/SZAK_SZIN_SK_2000_EckJulia/?pg=0&layout=s
- Kiss Gabriella: Amikor a drámatanár versenyre készít fel – Shakespeare-factory. in. Kiss Gabriella: *Let's participate! Szélgjegyzetek a dráma- és színházpedagógia színeváltozásához*, Budapest, KRE-L'Harmattan, 2024. (megjelenés előtt)

11.

A dráma- és színházismeret tanár mint színházpedagógus

Mutassa be egy konkrét művészszínházi előadás háromlépcsős feldolgozásának foglalkozástervét!

Irodalom (téma)

- Előadás-elemzés in *Dráma és színház. Tankönyv 15-18 éveseknek*, Bp., OH, 2022, 15-18, <https://www.tankonyvkatalogus.hu/site/kiadvany/OH-DSZ912TA>
- Neudold Júlia: Művészetközvetítés közsínházakban. A színházpedagógiai útjai és jelentősége, *Színház*, 2017/11, <https://szinhaz.net/2017/12/29/neudold-julia-muveszetkozvetites-koszinhazakban/>

Irodalom (tervezés, adaptáció)

- Örkény István Színház (Iram): Tanítási segédanyagok az előadásokhoz, <https://iram.orkenyszinhaz.hu/tanaroknak-tanari-segedletek/>

12.

A hospitálási napló foglalkozásai közül egy kiválasztott óra elemzése

Elemesse egy látott foglalkozás szerkezetét és vezetését! Reflektáljon arra, hogy az Ön számára a milyen tanulságokat hordozott az óra megfigyelése.

Időpont	Az intézmény		A foglalkozás		A foglalkozás	
	Az intézmény	A látogatott csoport jellege	Tárgya, témája	Vezetője (a vezető rövid jellemzése:	Fontosabb szakaszai:	Eredményei, hatása a kitűzött

	neve, típusa	<i>(osztály, csoport, napközi, együttes stb.)</i> a csoport rövid jellemzése <i>(rutinos, összszokott, hátrányos helyzetűek stb.)</i>		<i>képzettsége, habitusa, hanghordozása, vezetési stílusa, kreativitása stb.)</i>	Kezdés <i>(nyitórítuálé),</i> folyamat <i>(főbb, jellegzetes gyakorlatok, játékok, tevékenységek),</i> zárás	célhoz képest
--	---------------------	--	--	---	---	----------------------